AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 175 — CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, JULY 27TH, 1932 — LETO XXXIV — VOL. XXXIV

V nedeljo bo naš dan in obhajali ga bomo prav veselo na izletu

Nekako 110 milj oddaljeno po železnici je prijetno zabavišče Conneaut jezero v državi Pennsylvaniji. K temu jezeru bodo napravili izlet za vse clevelandske in okoliške rojaki člani St. Clair Merchants Improvement Association v nedeljo 31. julija. Enake izlete so ti člani priredili že večkrat in še vsak se je izborno obnesel. Cena vožnji je nezaslišano nizka: samo $1.50 za odrasle, za oba kraja, otroci od 5 do 12 leta 75c in pod petim letom so vožnje prosti. Tako se pelje lahko vsa družina za male denarje ven na prijetno zabavo.

Vlak odpelje iz Erie postaje, 55. cesta, blizu Broadway, ob 7:50 zjutraj. Iz postaje na Bessemer ob 8:00 in 93rd St. postaje ob 8:05. Naj bo vsak pravočasno na mestu, da mu ne bo treba teči za vlakom, ker bi ga težko došel.

Na prostoru izleta bo vsakojaka zabava. Nekaj bo take, kot si jo boste sami napravili, nekaj nam jo bo pa preskrbela izletniška družba. Tam boste videli, kako se bo spustil iz aeroplana, 1 miljo visoko, s padalom v jezero. Če bi se padalo pretrgalo, bi bil to že precejšen štrbunk v jezero.

Ves dan nam bo igrala deška godba, ki obstoja iz 70 članov. Po zvoku te godbe se boste lahko vrteli, da se bo vse kadilo.

Vsak lahko vzame seboj jedila, ako pa ne, jih bo lahko kupili tam. Pijače pa ni treba jemati seboj, ker jo bo imel pripravljalni odbor dovolj za vsakega. En voz vlaka bo izbran samo v ta namen, da bo žejne napajal.

Vozne listke dobite lahko pri slovenskih trgovcih, v North American Trust banki ali v našem uradu. Kupite si jih pravočasno. V nedeljo bo naš dan, ko bomo pozabili na vse skrbi in težave in se enkrat prav pošteno razveselili v družbi svojih prijateljev in znancev. Kdor le more, naj se udeleži tega izleta.

Predsednikov morilec prosi za giljotino

Paris, 26. julija. Dr. Pavel Gorguloff, ruski imigrant, ki je 6. maja ustrelil predsednika francoske republike Doumerja, stoji danes pred poroto. Izjavil je, naj ga le denejo pod giljotino, toda rešijo naj 150 milijonov Rusov, ki so zatirani pod boljševiško vlado. Izjavil je, da je zato streljal na Doumerja, ker je bila Francija preveč prijazna ruski sovjetski vladi in je upal, da bo z umorom prišlo do drugačnih političnih naziranj med obema vladama.

Ker si ni privoščil hrane

Sorodniki bivšega grocerja, James W. Leidy, so šli danes ponj v Toledo, O. Našli so ga v nekem prenočišču nezavestnega. Zdravnik je rekel, da je Leidy oslabel, ker ni imel zadostne hrane. In vendar so dobili pri možu $6,900 v gotovini. Denar je imel zašit v obleki.

Seja demokratskega kluba

Demokratski klub 32. varde ima v četrtek večer sejo v Slov. Del. Domu na Holmes Ave. Na dnevnem redu je volitev uradnikov in drugo. Pričetek ob osmih zvečer.

Delavci na železnicah ostro protestirajo proti združenju železnic

David B. Robertson, predsednik izvrševalnega odbora železniških delavcev je včeraj izjavil, da se pripravlja 24 železniških delavskih organizacij, da pošljejo svoje zastopnike pred Meddržavno trgovsko komisijo, da protestirajo in preprečijo združitev vzhodnih železnic v štiri skupine. Vzrok protesta je ta, ker je izjavil predsednik B. & O. železnice, da bi se z združenjem železnic prihranilo do 80 odstotkov na delavskih plačah.

Robertson je rekel: "Nobena železnica ne bi smela dobiti kontrole nad drugo železnico, razen ako je to v interesu naroda. Toda mi mislimo, da zedinjenje železnic ni v interesu naroda, zlasti sedaj, ker bi se s tem vrglo tisoče delavcev na cesto v breme dobrodelnih družb. Mi bomo proti združenju železnic toliko časa, dokler so pravice delavca nezavarovane. Mi verujemo, da bi se združenje ne smelo uporabiti zato, da se še poveča nezaposlenost delavcev in ne zato, da se organizira kapital proti organiziranju delavca. Železnice trdijo, da je združenje v interesu naroda. Če je to res, potem naj narod plača račun. Kadar bo vsak delavec zaposlen, naj se govori o združenju, ne pa sedaj, ko se na vseh straneh dela na to, da bi se poiskalo delo za vsakega brezposelnega in da se prehrane nezaposlene.

Robertson je rekel, da ne ve, koliko železniških delavcev bi izgubilo delo, ako bi se železnice združile, toda železniške delavske organizacije štejejo danes 500,000 članov, ki so brez dela.

Indiana glasovala proti prohibiciji

Indianapolis, Ind., 26. julija. Državna postavodaja države Indiane je odglasovala z 58 proti 38 glasovom, da se ovrže najbolj drastične točke v državni prohibicijski postavi, katera se imenuje po svojem započetniku "Wright postava." Predloga je bila potem poslana na senat. Država Indiana ima sedaj najbolj ostro prohibicijsko postavo v Zed. državah. Za odpravo te postave je glasovalo 56 demokratov in dva republikanca.

Važno za volivce

Kdor se hoče udeležiti volitev v jeseni, ko bomo volili predsednika Zed. držav, se mora registrirati, namreč, če še ni registriran. Registrira se lahko pri volivnem odboru v mestni hiši vsak dan od 8:30 do 4:30 in v soboto do opoldne. Kdor je registriran in se je preselil, mora naznaniti preselitev. Registrirati se morajo vsi oni, ki so dopolnili 21. leto in so tu rojeni, kakor vsi novo postali državljani. Kdor se je registriral za zadnje volitve, se mu ni treba registrirati sedaj.

Seja za vladno podporo

Clevelandski mestni council bo imel ta teden izvanredno sejo, da sestavi resolucijo, v kateri se pozivlje governerja države Ohio, White, da naprosi pri rekonstrukcijski finančni korporaciji za denar, ki se bo rabil za clevelandske reveže za drugo leto.

Nekaj poročil s konvencije J. S. K. Jednote

Poroča Louis J. Pirc

Indianapolis, Ind. — 26. julija. — Zbornica je odločila, da se pošlje brzojavni pozdrav državnemu tajniku delavske federacije. Dalje, da se pošlje brzojavne čestitke Ani Govednik, članici JSKJ iz Chisholm, Minn., ki je dobila prvo nagrado v tekmi pri plavanju in ki se sedaj nahaja v Los Angelesu, kjer se bo udeležila olimpijskih tekem.

Predsednik nadzornega odbora Rud. Perdan je predlagal, da se pošlje po glavne knjige v glavni urad, toda zbornica je to odklonila.

Poverilni odbor poroča, da so bili v odbor za pritožbe izvoljeni sledeči: Zalar, Porenta, Šporar, Šute, Kern, Kosoglav, Pezdir, Žigman, Šneler, Mrs. Čampa, Vogrič in Louis Balant.

Nato sledijo poročila glavnih odbornikov in odbornice. Svoja poročila so brali eden za drugim. Jako zanimivo poročilo je podal vrhovni zdravnik dr. Arch. Perdan je bral svoje poročilo dve uri in pol.

Predlagano je, da se za zapisnik iz Perdanovega poročila izpusti vse osebnosti. S tem se tudi brat Perdan zadovolji.

Predlaga se, da se priobči zapisnik v slovenskem in angleškem jeziku. Sprejet pa je predlog, da se da tiskati zapisnik samo v slovenskem jeziku, a priobči se v angleškem jeziku samo izčrpke.

Zbornica sprejme poročila vsega glavnega odbora.

Razmotriva se glede dovoljenja poslovanja v državi Wisconsin. Glavni tajnik Zbašnik pojasni zbornici, da se za to državo ne more dobiti licence.

Društvo št. 66 vprašuje, zakaj se je odpravil dvadolarski sklad. Glavni tajnik Zbašnik pojasni vso zadevo in pove razloge za to.

Konvencijo poseti Mr. John Germ, podpredsednik K. S. K. Jednote, ki v prisrčnih besedah pozdravi glavni odbor in delegacijo.

Jutri, to je v sredo bo zbornica zborovala od osmih zjutraj do opoldne. Popoldne se delegacija odzove prijaznemu vabilu tukajšnje naselbine ,da si ogleda mesto. Rojaki so preskrbeli avtomobile brezplačno, da odpeljejo delegacijo na ogled po mestu.

Zvečer se pa vrši v počast delegaciji banket. Kot se čuje, se bo banketa udeležilo več odličnih gostov, med njimi tudi jugoslovanski generalni konzul iz Chicaga, Dr. Columbatović.

Angleška delegacija proti tarifu

Ottawa, Canada, 26. julija. Delegacija iz Velike Britanije in vseh njenih kolonij, ki zboruje tukaj, se je izrekla glede tarifnega sistema: živeti in živeti pustiti, ako se hoče, da se bo kdaj zares vrnila prosperiteta med ljudi. V tem oziru zlasti cikajo na Zed. države, ki bo morala kmalu opustiti svoj visoki tarif, ali pa se bo obdala z visokim zidom in ostala osamljena, kot Japonska pred sto leti. Tarif, kot oboroževanje, je zadeva vsake posamezne države, in ima isto veliko, kot jo želi. Toda tarif in vojska je izzivalno sredstvo in je treba upoštevati, kaj pravi o tem njegov sosed. In kakor se današnji moderni svet pogovarja, kakšno vojsko naj ima vsaka država, tako bi se morali strinjati v velikosti tarifa. Vsaka dežela bi se morala glede tarifa pogovoriti s svojim sosedom, da lahko zamenjava žnjim razno blago. Toda ameriška tarifna politika danes stremi na tem, da obdrži vso trgovino zase, a obenem skuša prodajati svoje pridelke in izdelke na vse strani sveta. Ko bo konferenca v Ottawi prišla do sporazuma glede tarifa, je mnenje delegatov, da bodo tej sledili še druge enake konference, katere se bodo udeležile tudi druge države. In delegacija je mnenja, da bodo tudi Zedinjene države končno prisiljene udeležiti se take konference, kot so se udeležili mirovnih konferenc in drugih enakih.

Najstarejša kokoš poginila

Leonardtown, Md. — Peter Johnson je imel kokoš "leghorn," ki mu je nesla jajca in valila piščeta celih 13 let. Sedaj je poginila vsled starosti, dasi "šele" 13 let stara. Bila je to najstarejša kokoš v tej deželi. Dasi gre vse priznanje njeni starosti, ampak glede njenega mesa je pa vprašanje.

Kontest za vrtove

Ta teden je zadnji, ko lahko priglasite svoj vrt v kontest. Za najlepše vrtove je določenih 87 daril raznega drevja in grmičja. Ime in naslov je treba poslati na Cleveland Press.

Iz bolnice se je vrnila

Mrs. Mary Bricel, 24465 St. Clair Ave., Euclid, O., kjer jo prijateljice sedaj lahko obiščejo.

Kako je z delom po deželi

Richmond, Va. — Tisoč delavcev, ki so bili že več mesecev brez dela, je zopet zaposlila Export Leaf Tobacco Co.

Chicago, Ill. — Patrick H. Joyce, predsednik Chicago & Great Western železnice poroča, da bodo železnice v kratkem zelo zaposlene, ako bodo vzdržale cene farmerskim produktom.

Grovenordale, Conn. — V tukajšnih tovarnah se je vzelo 500 delavcev na delo in potrebno bo upeljati tudi nočno delo.

Chicago, Ill. — Zdrakoplovna družba United Air Lines poroča, da se je zadnji teden doseglo rekord v prevažanju potnikov, ko so imeli dnevno 225 potnikov.

Hammond, Ind. — Naročila so dospela za kateloge, šolske knjige in drugega tiskarskega dela, da se bo lahko zaposlilo več delavcev.

Webster, Mass. — Tiffany Wool tovarna je začela obratovati s polno paro zadnji teden. 200 nadaljnih delavcev je dobilo delo.

Springfield, Ill. — Danes je zaposlenih pri popravljanju državnih cest 8,400 delavcev, kar je veliko več kot zadnje mesece.

Gardner, Mass. — Florence Stove Co., največja tovarna v mestu, bo do konca leta obratovala s polno paro. Dobila je mnogo novih naročil.

St. Petersburg, Fla. — The Southern Art & Engraving Co., ena največjih tovarn na jugu, bo začela obratovati s polno paro zopet s 1. avgustom. Naročil imajo dovolj do meseca marca prihodnjega leta.

69 nemških kadetov utonilo

Kiel, Nemčija, 26. julija.— Parnik Niobe, ki je služil nemški bojni mornarici kot plavajoča šola pomorskih kadetov, se je potopil v viharju včeraj. Utonilo je 79 kadetov, ki so bili v učni dvorani pri svojih mizah. Rešilo se je 37 mož posadke, ki so bili ob času viharja na krovu, katere je rešil blizu se nahajajoči parnik Theresa Russ.

Standard Trust bo plačala

R. M. Huston, likvidacijski agent za Standard Trust banko, je včeraj naznanil, da bo najkasneje v 60 dneh začel izplačevati vložnikom njih denar. Ta banka, kot znano, je bila zaprla vrata 19. decembra lanskega leta.

Cuyahoga okraj prosi vlado za posojilo

Včeraj so okrajni komisarji Cuyahoga okraja sprejeli resolucijo, v kateri so se obrnili na vlado za posojilo v vsoti $21,000,000, kar se bo rabilo za revne družine za mesece tega leta in za drugo leto. Posojilo bi se napravilo iz vladne rekonstrukcijske korporacije. Komisarji so izjavili, da so vprašali za tako veliko posojilo, ker bo tudi potreba velika za brezposelne zlasti letošnjo zimo. Za enako posojilo so že vprašale države Pennsylvanija, Illinois in več drugih držav. Resolucija se bo odposlala na vlado potom governerja White.

Nemiri v Lorainu

Lorain, O.—Zveza lorainskih brezposelnih je poslala svojega voditelja Colowa, da prednese pred mestno zbornico pritožbe radi nepravične delitve živeža brezposelnim. Mestni očetje so zaslišali Colowa v prostorih mestne sodnije. Po končanem sestanku ga je pa policija pridržala v ječi, ker se je bala izgredov. Kmalu nato se je zbrala množica kakih 400 brezposelnih, ki so zahtevali oprostitev Colowa, ki je državljan Rusije. Pri tem je prišlo do spopada med policijo in množico. Dva razgrajača so zaprli, nekaj policistov je bilo pa malo opraskanih.

Poročen snubec v ječi

Thayer M. Baker, star 25 let in oženjen, je dvoril Miss Eunice Radde, 15414 Glencoe Rd., in se je izdajal za dijaka medicinske fakultete in da je neoženjen. Oče dekleta je pa zvedel, da je Baker oženjen in ga je naznanil sodniji. Sodnik ga je obsodil na šest mesecev ječe. Ko je dekle slišala obtožbo, je najprej hitro omedlela, da ne bo pomote, potem pa prosila sodnika za milejšo kazen sleparju. Sodnik se ni dal preprositi. Pri obsodbi je bila navzoča tudi Bakerjeva žena, ki je rekla, da bo dala možu razporoko, potem pa naj vzame dekleta, če že ne more brez nje živeti.

Seja Združenih društev

Danes večer se vrši seja Združenih društev fare sv. Vida ob 7:30 v navadnih prostorih v stari šoli. Vabljeni so vsi zastopniki in zastopnice, da se gotovo udeležijo, ker je treba odločiti, če se bo vršil prihodnji piknik ali ne.

Roosevelt proučuje politični položaj in se vneto pripravlja na kampanjo

Albany, N. Y., 26. julija. — Predsedniški kandidat Roosevelt je dobil danes nekaj informacij iz Rusije in o položaju v Evropi ter po svetu sploh. Pri njem je bil namreč tujezemski poročevalec za New York Times, Walter Duranty, ki dobro pozna svetovne razmere. Duranty je že več let v Moskvi odkoder dopisuje ameriškemu časopisju. Zadnji teden je governer Roosevelt govoril tudi z Owen D. Youngom, kateremu so dobro poznane razmere v Nemčiji, zlasti pa položaj o vojnih dolgovih. Tudi ta je Roosevelta o vsem dobro informiral.

Od vseh krajev dobiva Roosevelt opomine, naj se osebno udeležuje volivne kampanje po vsej deželi. Z osebnim nastopom da bo dobil več glasov, kot po svojih propagatorjih. Kdaj bo pričel s kampanjo, se še ne ve, najbrže pa 27. avgusta, ko bo imel govor v New Jersey. Iz države Ohio so ga tudi povabili, naj pride v Columbus k državni konvenciji. Ohio je za demokrate dvomljiva, zato je treba tej državi posvetiti vso pozornost. V sedmih izmed devetih volitev za predsednika, je bila v tej državi oddana večina glasov za republikance.

Roosevelt mora v kratkem tudi rešiti zadevo newyorškega župana Walkerja, katerega da naj odstavi, kot se je pred kratkim pisalo. Na Roosevelta se že dela pritisk, zakaj toliko časa odlaša v tej zadevi. To bo pa jako trd oreh, ker se bo nekaterim gotovo zameril, pa naj odloči tako ali tako.

Hoover pa prične s svojo kampanjo 11. avgusta, ko bo imel svoj sprejemni govor.

Mali in veliki kotličkarji

Washington, 26. julija. Veliki butlegerji izgubljajo na svoji trgovini malim butlegerjem, katere je depresija prisilila v to obrt. Tako poročajo modri uradniki za izpolnovanje prohibicije, ki imajo vso stvar izračunano v malem mazincu. Mali kotlički, ki jih operirajo družine brez posebnih stroškov, so v veliko konkurenco velikim in močnim raketirskim organizacijam.

Paradižnike je razdal

Bonner Springs, Kansas. — Jason D. Penrod je videl, da se mu ne bo izplačalo pobirati paradižnike za na trg, katerih pridelek ceni na 900 bušljev. Zato je razglasil, naj si jih vzame kdor hoče. Več kot 500 ljudi se je poslužilo tega prijaznega vabila.

Akron bo pomagal Clevelandu

Kot je znano, se bo Cleveland boril za manjše cene plinu, da se zbije cena od 65 na 55 centov. Sedaj se je pridružilo Clevelandu tudi mesto Akron, O., da bo pomagalo v boju za znižane cene in nosilo zato tudi tozadevne stroške. Akron plačuje sedaj East Ohio plinovni družbi 60c.

Proračun za Maple Heights

Mesto Maple Heights, ki je v bližini Clevelanda, je sestavilo sedaj proračun izdatkov za prihodnje leto in sicer v vsoti $818,747. Od tega bodo porabili vsoto $740,747 za odplačilo dolgov, ter jim bo preostalo komaj 10 odstotkov za mestno upravo.

Ali bodo Zedinjene države pripravljene zbrisati vojne dolgove Evropi?

Washington, 26. julija. Senator Borah iz Idaho je izjavil, da ima veliko upanje, da bodo Zed. države pripravljene sklicati svetovno konferenco, kjer bi se razpravljalo o brisanju vojnih dolgov vsem narodom, oziroma vsem državam. Toda vlada Zed. držav molči o tem vprašanju in se ne more vedeti, ali bo storila v tem oziru kake korake ali ne. 15. decembra letos poteče rok moratorija za odplačilo vojnih dolgov in mnenje je, da bodo takrat evropske države predložile načrt o popolnem brisanju teh dolgov, ker jih itak ne morejo plačati. Senator Borah je mnenja, da bi se črtalo vojne dolgove v znameno za razorožitev vojnih sil, kar bi gotovo prineslo k svetovni prosperiteti. Medtem ko je kongres Zed. držav proti vsakemu brisanju vojnih dolgov, pa sta se izjavili obe vodilni politični stranki v tej deželi, da sta pripravljeni za mednarodno konferenco glede tega vprašanja. Senator Borah vidi v brisanju vojnih dolgov stalno povrnitev svetovne trgovine med posameznimi deželami in je povdarjal, ako se misli v tem oziru kaj ukreniti, naj se to ukrene takoj.

V zvezo s tem vprašanjem spravljajo v glavnem mestu vrnitev poslanika Mellona iz Anglije. Pričakuje se, da bo Mellon obrazložil razmere v Evropi in kaj se bo znalo zgoditi v decembru, ko bo potekel moratorij in bodo narodi zopet poklicani k plačevanju svojih dolgov.

Sprijem policije in veteranov

Washington, 26. julija. Ko so hoteli vojni veterani, kar jih je še ostalo v Washingtonu, korakati proti Beli hiši, jih je ustavila policija. Policija je nato zaprla vse vodje veteranov. Vlada je ukazala podreti vse barake, kjer so sedaj stanovali veterani. V Washingtonu se nahaja še kakih 7,000 veteranov, medtem, ko jih je bilo za časa zasedanja kongresa nad 15,000.

Vlaka trčila v Chicagu

Chicago, Illinois, 26. julija. Dva vlaka nadzemske železnice v tem mestu sta trčila na ta način, da se je eden zaletel v zadnji konec drugega. Pri tem je bilo ranjenih 21 oseb in sicer 15 jako nevarno, da so jih morali odpeljati v bolnico. Ker so bili vozovi zvezani skupaj, je to preprečilo, da niso popadli 20 čevljev globoko na cesto.

V bolnico je moral

Svetkova ambulanca je odpeljala v Fairmount bolnico rojaka Anton Grila, 14720 Hale Ave., kjer se bo moral podvreči operaciji. Želimo rojaku skorajšnjega in popolnega okrevanja.

Iz počitnic

Mr. in Mrs. Jim Slapnik sta se vrnila iz 14 dnevnih počitnic na Blaž Hacetovi farmi. Pravita, da je bilo prijetno in Nace se je zopet zredil za nekaj funtov.

Bukovnik Studio

V nedeljo 31. julija bo Bukovnik Studio ves dan zaprt radi piknika St. Clair Merchants Improvement Ass'n.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00; četrt leta $1.75
Za Evropo celo leto $7.00, pol leta $3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. HEnderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 175, Wed., July 27th, 1932

Postav je preveč

Kot se je čitalo pretekle dni v časopisju je kongres, ki se je zaključil 16 .julija, sprejel nekako 500 novih postav. Postava je nekaj, kar moramo spolnovati, predpis, ki uravnava življenje človeka-državljana, ki zabranjuje gotove zločine, in brez dvoma je, da postave morajo biti, ker so v obrambo našega življenja in skrbijo za red in mirno življenje.

Brez dvoma pa je tudi, da imamo postave, ne samo odvišne, preveč, pač pa tudi postave, ki zagrenijo državljanu marsikatero uro ali leto popolnoma po nepotrebnem. Med tisočerimi postavami, katerim moramo slediti, je gotovo mnogo stotin postav popolnoma nerabnih, nepotrebnih, kakor je med žitom dosti ljulike.

Neki profesor na Northwestern univerzi, ki pozna dobro postave naše dežele, je izračunal, da imamo v Zedinjenih državah najmanj 2,500,000 raznih postavnih določil. Te postave so razdeljene med mesta, države in zvezno vlado. Poltretji miljo postav je bilo sprejetih, da regulirajo naše življenje in kaznuje prestopke.

V resnici imamo toliko postav v Ameriki, da ga ni državljana, ki bi mogel živeti, ne da bi prekršil to ali ono postavo. Da, vsak državljan skoro dnevno krši stotine postav, in sicer ne da bi se tega zavedal, kajti kdo neki more poznati poltretji miljon postav. Saj menda ni povprečnemu državljanu poznanih več kot par sto raznih postav.

Poleg tega, da so številne postave nepotrebne, so pa nekatere izmed njih naravnost nemogoče in do skrajnosti smešne. Tako je n. pr. neka država sprejela postavo, po kateri morata železniška vlaka, kadar se sestaneta na križišču ostati in morata toliko časa stati, dokler ne gre eden ali drugi naprej . . . Da so modri postavodajalci sprejeli tako postavo ,so morali najbrž za nasvet vprašati kakšnega hudomušnega Ribničana.

V državi Indiani imajo postavo, ki prepoveduje ob nedeljah in praznikih trgovinam prodajati smodke, cigarete in tobak sploh. Vendar se v državi Indiani ob nedeljah proda ravno toliko te robe, kot kje drugje, in sicer iz enostavnega vzroka, ker se prebivalstvo sploh ne zmeni za tako postavo.

Pred davnimi leti so bile sprejete v raznih državah takozvane "modre postave," ki so sploh prepovedovale vsako prodajo blaga ob nedeljah. Te postave še danes obstoje. Celo za zabavo se ljudje niso smeli voziti, le v cerkev so se lahko peljali. Te postave so še danes v veljavi, in glasom te postave se ne bi smeli v nedeljo časopisi tiskati, niti prodajati, gasolin ne prodajati, vse trgovine bi morale biti zaprte, skratka vse delo bi počivalo. Sodniki lahko glasom postave vsakega kaznujejo, ki kaj dela v nedeljo. Toda kdo se zmeni za take postave!

V Atlantic City se je lansko leto vozil neki deček z bicikljem po cestah, in neki policist, ki je imel piko nanj, ga je končno aretiral Pripeljan pred sodnika je bil fant obsojen, nakar je nevoljno dejal: "Na istih cestah, kjer sem se vozil jaz, se je vozilo tudi tisoče avtomobilistov, toda nihče ni bil aretiran, kot ravno on, ki se je vozil z bicikljem. Sodnik mu je pojasnil, da postava prepoveduje vožnjo ob nedeljah, in če bi bili avtomobilisti aretirani, bi jih tud obsodil. Ves nevoljen je moral fant plačati.

Nobene postave pa nimamo, ki bi bila tolikokrat kršena, kot je pa suha postava. Da, ta postava je tako zlorabljena, da ljudje, kadar pijejo opojno pijačo, se sploh ne zavedajo, da jo kršijo. To zopet dokazuje, da se nobena postava ne da vsiliti, ako ljudstvo ne odobrava postavo. Ako narod ne mara postave, je vse zastonj, vlada naroda ne more nikdar prisiliti, da bi jo spolnoval.

Večina postav narodu sploh poznana ni, torej jih kršimo, ne znajoč za to, ne da bi se kaj brigali. Sploh se pa pretežna večina ljudstva ne briga za postave, in se nas vlada po spretno organizirani manjšini, ki leto za letom izvoli naše postavodajalce, dočim se večina naroda ne zmeni za to, kajti postavodajalci delajo. Manjšina je dobro organizirana in nas vlada, ker je velika večina naroda preveč zaspana, da bi resno stopila na noge in posegla v vlado.

D O P I S I

Barberton, O.—Da se bo moglo reči, da v Barbertonu Slovenci še nismo izumrli, zato je potrebno, da se od časa do časa nekoliko oglasimo in da povemo, kaj je novega pri nas v Barbertonu.

Žalibog, da veselih novic je malo slišati v teh slabih časih, žalostnih se pa nikoli ne manjka, pa naj bodo že časi dobri ali slabi. Tako tudi od nas iz Barbertona nima poročati kaj veselega, ampak ravno obratno. Pred nekaj dnevi je prestal težko operacijo na želodcu Anton Stopar in kakor pravi zdravnik, da je bila operacija uspešna in da je Tone izven nevarnosti.

Zadnjo soboto popoldne se je peljala družina Joseph Vidergar nekoliko na izprehod. Imeli so ravno nov avtomobil, radi tega ni bil Mr. Vidergar, ki je imel poprej druge vrste avto, novemu tako vajen in je v trenotku, ko je mislil pritisniti na zavore, pritisnil na gasolin in ker je bilo nekoliko navzdol, je avto z veliko brzino skočil naprej. V tem trenotku je najbrže Mr. Vidergar izgubil kontrolo in avto se je zagnal v obcestno drevo in se prevrnil. Mr. Vidergar, njegova soproga in 14 letni sinček so vsi dobili občutne poškodbe, vendar je upati, da bodo vsi okrevali.

Drugega posebno novega ni nič pri nas v Barbertonu. Delavske razmere so pod ničlo in nič ne izgleda, da bi bilo kaj kmalu boljše.

Seznam piknikov, kakor izgleda, gre pri nas h koncu. Do sedaj je bil skoro vsako nedeljo piknik, naj bo že tega ali onega društva, razven lovskega kluba. Ta je pa čakal do zadnjega, ker fantje od lovskega kluba niso hoteli biti komu napotu in ker so se, kakor rečeno, pikniki že več ali manj izvrstili, radi tega je sklenil lovski klub, da bo imel svoj piknik prihodnjo nedeljo, to je na 31. julija. Piknik se bo vršil na farmi dobro poznanega farmerja Mr. Prijatelja v Rittman, O. To je ravno tam, kjer imajo lovci svoje strelske vaje.

Lovski klub prav prijazno vabi vse svoje prijatelje in znance, da jih obiščete na njih pikniku. Boste vsaj videli, kako znajo naši jagri streljati. No, reči se pa tudi mora, da kadar naši lovci kaj priredijo, da je bilo še vselej prijetno in to se vam tudi za sedaj že naprej garantria.

Pričakujoč od vas, prijatelji, velike udeležbe, se vam že naprej zahvaljujemo. Za odbor:

Joseph Lekšan.

KAKO SE GRE NA KONVENCIJO

Indianapolis, Ind.—Ravno 22 let je minulo, odkar sem bil zadnjič delegat konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote. Takrat se je vršila četrta konvencija naše Jednote v prelepem ameriškem mestu Denver, Colorado.

To je bilo še v onih starih, dobrih časih, ko je imelo vino, pivo in žganje še vse državljanske pravice ter nismo poznali še nobene hinavščine tozadevno. Spominjam se, kako smo se vozili tedaj na konvencijo. Imeli smo od Chicage naprej dva Pullman voza, kar nas je bilo delegatov iz New Yorka, Pennsylvanije, Ohio, Indiana in Illinois. Tako nekako 60 nas je bilo v dveh vozovih in ker so bili tedaj dobri časi in prohibicija nepoznana, smo seveda na dolgi vožnji iz Chicage proti gorati Coloradi prav po rojaško peli in pili. Na vlaku si tiste čase dobil za grlo vse, kar ti je srce poželelo, in kdor pozna naša žejna "kranjska in štajerska grla," ta že ve, da se nas, kar se tiče pijače, ne užene tako hitro.

Sedeli smo v Pullman vozovih dva dni in eno noč. Pijačo so nam nosili zamorski strežniki na vlaku, kajti tedaj je bil vsak vlak založen z najboljšo pijačo, in tudi predrago ni bilo. Za kozarec žganja smo dali 10 centov, steklenica pive je bila pa 20 centov. Piti smo začeli zjutraj, ko smo odrinili iz Chicage, in pili smo ga ves dan, zvečer smo se pa "utrujeno" podali k počitku v spalne vozove. Drugi dan se je pijača nadaljevala, ko pride okoli 11. ure dopoldne oskrbnik pijače na vlaku povedati, da mu je strašno žal, toda pijače ni več ene same kaplje na vlaku. Povedal je, da so imel 15 kvortov žganja in 400 steklenic pive, pa smo vse mi delegati—povžili. (Delegatinj tedaj še ni bilo, in tudi denverska konvencija še ni podelila enakih pravic ženskemu nežnemu spolu pri Jednoti.)

Well, pijače ni bilo več na vlaku, mi smo bili pa še vedno žejni. Tolažili so nas, da naj počakamo, da pridemo do kakega večjega mesta, kjer se bo vlak zopet založil z novo zalogo. Vprašali so nas, kaj smo zaeni ljudje, ker smo doprinesli popolen dokaz perfektnih pivcev. Mislili so, da imajo na vlaku dovolj pijače za 100 ljudi za tri dni, pa smo jo ugnali, 50 nas, v enem dnevu, in pri tem se je vlakovodja izjavil, da se čudi, kako je mogoče, da ni nihče izmed nas vsk!

No, ja, žejni nismo ostali, pač pa smo podkupili "brakemana" s tem, da smo mu dali $2, rekoč, da naj vlak zadrži v prihodnjem mestu Cedar Rapids, Iowa. Kakor hitro se je vlak ustavil v onem mestu, smo pri zadnjih vratih vlaka—nas je bilo kakih 15—poskakali ven in planili čez progo in čez rante proti bližnjemu saloonu na kornerju. V največji naglici smo vsak spili dva kozarca, oziroma bariglje, dobre pive, potem pa dirkali nazaj proti vlaku, kjer nas je prestrašeni brakeman s težkim srcem čakal, kajti vlak je imel radi nas že sedem minut zamude. In bil je to takozvani "limited vlak," Chicago & Burlington železnice.

Ko smo pa prišli v vlak, so nam pa povedali, da so se že založili z novo pijačo, ki nam je na razpolago, toda imeli smo dovolj, zato so nas pa potem črno gledali. Well, vsake stvari je enkrat dovolj.

Tako smo tedaj potovali na konvencijo v Colorado. Danes se pa tako potovanje vse drugače vrši. Za na pot proti prijaznemu Indianapolisu smo se zbirali na Terminal postaji v Clevelandu. Bili smo Clevelandčani, Lorainčani in Euclidčan Korenčiič, ki spada pod župana Charlita, in pridružil se nam je sobrat Prevec iz Girarda, potem smo pa še dobili prijazno družbo bratov Masle iz Little Falls, N. Y. To sta dva prijazna, inteligentna delegata —brata, ki zastopata svoje društvo.

Vsi smo bili že pripravljeni, manjkalo je samo par minut do odhoda vlaka, samo naše Mary Bradač še ni bilo od nikoder. Jaz sem imel tiket za njo in sem na tihem godrnjal nekaj o ženski počasnosti in pozabljivosti, ko se ti prikaže naša Mary pri portalu kolodvora. Kar pod pajzduho sem jo prijel na vlak, dočim je Korenčič prijel za njen obilni kovček.

Srečno smo se spravili v en voz, in ni še vlak dobro potegnil, že pride ta in oni sobrat delegat, ki začne: "Na(Lojze, mojga poskusi! Takega še nisi pil, kar si živ!" Pa sem ga! Seveda, če bi pri enem ostalo, bi bilo še nekako, toda današnja vožnja na konvencijo v teh prohibicijskih časih je ravno taka, kot tista slavna vinska preskušnja v starem kraju.

Frank iz Girarda je hvalil svojo robo, dokler je nismo udušili, potem je Korenčič nekoliko časa mazal grla s svojim produktom, in ko smo poslali enega delegata v drugi voz k naši ljubi sestri delegatinji Mary Bradačevi, se je oprostila, češ, hvala, ima že dosti, in nam je poslala v zahvalo v naš voz pravcato svežo češpljo. John Zalar jo je prinesel, in kdo jo je užival, mi ni znano.

Pijače, najbolj raznovrstne, je v prohibiciji več kot prej. Na letošnjem potu nam je ni zmanjkalo, kot pred 22. leti, dasiravno vam lahko prisežem, da je Prevec iz Girarda zagnal nič manj kot o s e m pintov (praznih) skozi okno. In to pri sedmih pivcih že nekaj pomeni!

Tako smo složno in bratsko dospeli v lepo slovensko naselbino Indianapolis, in kako je bilo prvi dan, bom pa prihodnjič napisal.

Louis J. Pirc.

Obsedno stanje v Nemčiji ustavljeno

Berlin, 26. julija. Predsednik nemške republike, Hindenburg, je danes odpravil obsedno stanje, ki je bilo postavljeno nad Berlinom in Brandeburgom zadnji teden. S tem je zopet podana časopisu pravica svobodnega p i s a n j a in ljudstvu prosto izražanje na shodih. Toda general von Schleicher je prišel z izjavo, da bo vojaštvo in policija rabila bajonete in krogle, ako bo prišlo do nemirov pri nedeljskih volitvah. Policiji načeljujejo samo častniki, katere je izbral vojni minister.

VRAČALI SMO SE IZPOD HLADNEGA ZELENJA...

Kdo? Posetniki iz piknika na Močilnikarjevih farmah, katerega je priredil klub Slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu!

Da se obudi spomin posetnikom, ter napravi sline tistim, kateri niso tega piknika posetili, naj bo tukaj podan kratek opis veselega razpoloženja na dotični prireditvi.

Zjutraj ob osmih je šla prva ekspedicija na določeno mesto, da pripravi vse potrebno za lačne in žejne želodce. Načelnik na tej prepotrebni poti je bil Joseph Mlakar, kateri je imel lepe in lepo izlikane bele hlače ter domžalski slamnik na glavi. Kakor sem pozneje dognal, je Mlakar naprosil Johna Tomažiča, da je molil k indijanskim vremenskim bogovom molitev z nožem v desni roki, da jim izprosi lepo vreme. Sivi oblaki, kateri so se na nebu prikazali okrog devete ure dopoldne, niso obetali nič dobrega. Jože je po kranjsko klel, John pa po indijansko molil in končni rezultat je bil ta, da so enega od teh dveh vremenskih bogovi uslišali, katerega. je težko reči, ker gorečnost je bila obeh velika.

Komaj je odbila 12. ura in komaj je Frank Vesel z Joe Janževičem razkosal 25 volovskih stegen in štiri teleta, že se oglasi lepo doneča godba na plesišču in pošilja prve pozdrave nasproti prihajajoči masi. Nekaj minut pred poldnem je poklical Joseph Mlakar vse fante k "befelu" in odkazal vsakemu svojo pozicijo. Na povelje "razhod," je vsak skočil k svojemu delu, ter vestno vztrajal do konca narodne gozdne igre.

Ob 3. uri sem ocenil, da se nahaja na pikniku okrog šest tisoč ljudi. Tisoč cenim take, ki so med časom prihajali in odhajali iz zabavišča gozdne sence. Okrog 4. ure je Matt Petrovich naznanil otvoritev srečkanja. Okrog mize, na kateri so stali sklicatelji srečk se je med žrebanjem trikrat polomila; zbrana masa posetnikov, držeča v roki vsak svoje srečke. Z napetimi ušesi smo čakali na glas sklicatelja ter sami pri sebi ugotavljali: je ali ni. Ni mogoče, bo prihodnja številka, nam je kluvalo v srcu. Vsak bi rad dobil nekaj. Razdelilo se je okrog 1,200 dobitkov, več nego se je prvotno mislilo. Tudi moja ženica je bila srečna s štirimi.

Oh, kako je bilo prijetno opazovati razočarane obraze, če ni bila številka prava. Nekaj časa je imel kupone srečk na glavi Frank Mullec in za njim je prevzel ta posel John Asseg. Vsakokrat, kadar je bila srečka dvignjena, je moral rojak dvigniti plehnato posodo na glavo, da smo videli, da nas ne bi ociganili. Vse je šlo po paragrafih in vzornem redu. Kadar je bil konec, so bili eni veseli in drugi pa malo razočarani, kar so pa kmalu pozabili, ker je bilo vse na pikniku tako po ceni.

Pri blagajni si je dal mnogo dela John Bruss. Držal se je resno, kakor se to spodobi le pravemu finančnemu veščaku v kritičnem času. Marn je pridno obračal sodčkove pipe in točil po steklenicah. Smeh je menda pustil doma, ker pogledal je le malokoga vsled obilnih skrbi in težav z ohajčanom, izpraznil je menda šest posodic, katerih je vsaka držala po 50 galon. Resni časi so ga pretvorili, da je napravil tudi resen obraz. Na St. Clairčane, ki so streljali na strelišču, niti misliti ni hotel, dokler se niso oglasili pri njegovi mizi. Josip Petrič, Louis Oswald, John Kavšek, Joseph Tisovec, J. Lisjak in Frank Lah so pridno ropotali s polnimi vrčki od pive ter žejne napajali. Ob zaključku so se pohvalili, da so izpraznili 16 sodčkov. Pivo je bilo neoporočeno dobre kvalitete. Lah je proti koncu sam sebe suspendiral od točenja in je trgal samo pivske tikete.

Blaž Godec, Cergol, Ogrinc in nekaj trgovskih tovarišev so pridno tolažili žejna grla malčkom ter jih nasičali s sladoledom. Urbas in nek mlad rojak sta se izkazala izborna delavca pri sadju. Tudi Pintar iz St. Clairja se je pokazal dobrega pomagača pri postrežbi posetnikov. Naš Škof, ne po poziciji, ampak samo po priimku je pridno delil prigrizek lačnim rojakom.

John Tomažič, ob asistenci J. Dolenca in drugih trgovskih rojakov, je imel velevažni posel na svojem "štantu." Orginalna "špaga" pod šotorom in destilirana "špaga" v galončku sta bila dva pojma vsak za sebe. Ozdravila je marsikoga, da se mu je glas najmanj po trojil. Vplivala je izborno na gozdno razpoloženje. Na parkališču je vladal absoluten red, enak pravemu parkališču.

Avtomobilisti se lahko zahvalimo sinovama našega vriega rojaka in trgovca ter resnega eksperta ohajčana Mr. Marna. Plesišče je bilo natrpano polno in skoraj bi se pod pritiskom plesalcev neprostovoljno raztegnilo v toliko, kolikor graja prostora zavzame. Godba je bila neoporočene in je izvršila svojo nalogo najboljše.

V splošnem se sme reči, da naši trgovci so postregli zelo dobro vso maso v kolikor je po-

(Dalje na 3. strani)

Dnevna vprašanja

1. Koliko glavnih uradnikov ima J. S. K. Jednota? 2. Ali so vam znana imena? 3. Kaj pomeni beseda fjord? 4. Koliko je požar naredil škode lansko leto v Zedinjenih državah? 5. Kaj pomeni beseda "ferman"? 6. Kateri dve roki imati v Avstraliji enaka imena? 7. Kje se nahaja točka "Five Points" v Clevelandu? 8. Kako visok je stolp nove Union Depot v Clevelandu? 9. Kaj je petletka? 10. Kaj pomeni kratica F. O. B.?

Odgovori na vprašanja

1. Štirinajst.
2. P r e d s e d n i k Paul Bartel, podpredsednica Rose Svetich, tajnik Anton Zbasnik, blagajnik Louis Champa, vrhovni zdravnik dr F. J. Arch, nadzorniki: Rud. Perdan, John M o v e r n, John Kumše, John Balkovec, Wm. B. Laurich. Porotniki: Joseph Plautz, Joseph Mantel in Anton Okolish. Urednik Anton J. Terbovec.
3. Fjord je majhen morski zaliv, precej ozek, navadno ob goratem obrežju morja, ki se razteza globoko v notranjost. Švedska in Norveška imajo največje fjorde.
4. $515,177,122.
5. F e r m a n je dekret turške vlade, kot je bil v navadi pod bivšimi sultani.
6. Fitzroy.
7. Na križišču St. Clair Ave., 152. ceste in Ivanhoe Road.
8. 8,742 čevljev.
9. Petletka je načrt ruske boljševiške vlade za gotovo industrijsko razširjenje in podružabljenje k m e t i j s t v a. Petletka se računa od 1. oktobra, 1928, naprej. Gradijo se ogromne tovarne, importirajo stroji, izdelujejo predmeti, kakor jih Rusija prej še nikdar ni izdelovala. Vse to je preračunjeno na $33,000,000,000. Dvomi se, da bo ves načrt v petih letih gotov.
10. F.O.B. pomeni, da družba, recimo, v Chicagi, od katere ste kaj kupili, postavi dotično blago v Chicagi na železniško postajo, in za prevoz do Clevelanda, ali kamorkoli hočete imeti blago dostavljeno, m o r a t e sami plačati

Če verjamete al' pa ne.

V nekem malem mestecu na zapadu imajo na vratih mestne jetnišnice zapisano: "Vsi jetniki, ki niso do devete ure zvečer doma, bodo zakljenjeni ven."

△

Učenček pride slabe volje iz šole domov, vrže knjige v kot in jezno reče:

"Vsi me že komandirajo: oče me komandira, mati me komandira in učiteljica me komandira! Oženil se bom, pa bo; potem me bo vsaj samo moja žena komandirala."

△

Ameriški vojak je stal prvič na straži. Da mu ne bo dolgčas, si je v kantini kupil velik paj, katerega je slastno otepal, ko se nenadoma pokaže pred njim major. Vojak ga ni poznal, pa je kar lepo naprej drobil jabolčni paj in radovedno ogledoval tujca. Major je bil razjarjen, ker mu vojak ni izkazal časti, pa ga nahruli:

"Ali ne veš kdo sem?"

"Kako čem vedeti," odvrne rekrut in dene v usta nov založaj paja.

"Jaz sem tvoj major!"

"Oh, my goodness, torej ste vi naš novi major?" se začudi rekrut. "Dajte no, prosim, primite tale paj en čas, da vam bom salutiral."

△

Farmer je dobil iz mesta hlapca. Za mejo je imel farmer mnogo buč, katerih novi hlapec ni še nikdar videl, zato vpraša gospodarja, kaj je to za ena stvar. Farmer se je hotel iz hlapca nekoliko ponorčevati, pa mu reče, da so to jajca, iz katerih se izvale mule, ako bi kdo dovolj časa na njih sedel. Hlapec bi bil rad imel mulo, pa je hodil sest na največjo bučo, kadar je imel količkaj časa. Ampak naj je sedel in valil "jajce," mula se ga ni hotela izvaliti. Samo malo bolj ploščata je postala na vrhu. To ga je končno tako razjarilo, da je nekega dne vzel velik bat udaril po buči, da se je razletela na tisoče koscev. Ravno ta čas je pa blizu buče spal zajec, ki ga je ta ropot zbudil, da je planil kvišku in jo vlil po detelji. Hlapec, ki je mislil, da je iz buče skočila mlada mula, katero je on izvalil, je zavpil za bežečim zajcem:

"Hej, počakaj, kaj niti svojega lastnega očeta ne poznaš?"

△

Učitelj kara učenca v šoli: "Tepec zabiti, čemu Te sploh pošiljajo starši v šolo?"

"Zato, da imajo doma pred mano mir, so rekli oče."

△

Ongav Janez je prišel v Ameriko in je dobil stanovanje in hrano pri neki družini, kjer je bila gospodinja jako stisnjena. Janezu so se zdele porcije zelo, zelo pičle. Janez je bil veseljak in je rad ostajal zvečer dolgo zunaj. Neke nedelje opoldne mu reče gospodinja:

"Tega ne bom več trpela, da bi hodil tako pozno ponoči domov. Jaz ne bom več vstajala iz tople postelje in ti hodila odpirat vrata."

"Saj kmalu ne bo treba," jo potolaži Janez, "kajti če bodo še nadalje tako majhni porcijoni, se bom lahko skozi ključavnico splazil v hišo."

△

"Natakar, v moji juhi je muha," se pritožuje gost v restavraciji.

"Oh, ne bodite vendar tako sitni. Za tisto malo juhe, ki jo takale muha poje, vendar ni treba toliko vpitja!"

△

V šoli vpraša učiteljica učenčka: "Ako nekdo prihrani dva dolarja na teden, koliko časa ga bo vzelo, da bo prihranil en tisoč dolarjev?"

"Tisočaka ne bo nikoli imel, ker si bo kupil avtomobil, kakor hitro bo imel skupaj $200."

PRIPRAVE ZA PIKNIK SLOVENSKE ZADRUŽNE ZVEZE

Cleveland (Collinwood), O.— V nedeljo 31. julija se vrši velik piknik Slovenske zadružne zveze na Goriškovih prostorih v Noble, O. Vsej clevelandski javnosti je dobro znano, da Slovenska zadružna zveza priredi vsako leto piknik in to vedno prvovrstnega zato tudi letošnji ne bo zaostajal za drugimi.

Minilo je 19 let, kar smo ustanovili Slovensko zadružno zvezo, najbolj potrebno ustanovo zavednega delavca tukaj v Ameriki. Vsak človek mora imeti življenske potrebščine, da živi in ravno tako bi se moral vsak zaveden delavec zanimati in podpirati tako ustanovo, ki jo potrebuje vsak dan. Vsi zadružničarji bi morali biti odjemalci Zveze, ne pa samo da je delničar, potem mu je pa deveta briga za podjetje, ter rajši podpira verižne trgovine. Dosti je takih, če ima denar, gre v verižno trgovino, v Slovensko zadružno zvezo pa na kredit. Ako se nabere velika vsota in se ga opomni za denar, se mu pa ne vidi prav in pokaže podjetju hrbet z izgovorom, da dobi drugje cenejše itd. Seve, tam plača v gotovini in sam gre iskat, da mu ni treba dovažati na dom. Toda kar dobi, ne bo vrnil nazaj, pa če more jestvine rabiti ali ne. Tudi če je bila pičla vaga, vse je dobro drugod. Nasprotno pa je pri zadrugi vse drugače. Če ni poštena vaga, ali pa če vam kaj ni všeč, lahko vrnete in dobite drugo.

Kar je bilo pred 19. leti je minilo. Danes se nahajamo v najbolj kritičnih časih. Veliko koristi je že imel narod od zadružne zveze v teh 19 letih od ustanovitve. Dobro bi bilo in koristno, ako bi se narod bolj poprijel tega podjetja. Naj dodam še nekaj besed o organizaciji, ki je potrebna za današnje razmere. Vsak lahko izprevidi, da dva moža dvigneta več kot en mož. Mlinski kamen, če hoče, da melje, se mora ob nekaj opirat. Za dva dolarja se kupi več kot za enega in več kot za vsakega posebej. Dva človeka živita ceneje skupaj in boljše, kot pa vsak posamezen. En tisoč delničarjev Slovenske zadružne zveze bo boljše širilo idejo o zadružništvu kot pa 300. Tri ali štiri tisoč odjemalcev lahko ceneje kupuje svoje življenske potrebščine, kot pa en tisoč.

To in tisoče drugih primerov bi se lahko navedlo o organizaciji in vsak teh primerov je resničen in fakt. Zato je sedaj čas, da se pridružite zadružni prodajalni. Več ko nas bo, cenejše bomo kupovali vse svoje življenske potrebščine.

Slovenska zadružna zveza ima tri moderne trgovine. Glavna je na 152. cesti, druga na Waterloo Rd. in tretja na 200. cesti. Vse tri vam nudijo dobro postrežbo in se vam priporočajo, da jih obiščete in ste vedno dobro došli, ker v zadružništvu je moč. Sloga jači, nesloga tlači.

Glede piknika pa pazite na oglas v listu in ga prečitajte do konca. Bo mnogo dobitkov in vsi brezplačno. Tiketi za te dobitke vam bodo razdeljeni v trgovinah in na prostoru piknika. Jestvina in pijača bo najceneja, kar obstoja zadruga. Na pikniku bo igrala Zorcova godba. Tudi za mladino bo dosti daril brezplačno. Otroci so bili vselej veseli na zadružnem pikniku in letos bodo pa še najbolj. Za žejne bo skrbel direktorij, za lačne pa ženski odsek SZZ, ki je bil še vselej naklonjen vsem udeležencem.

Zahvaljujem se direktoriju Slovenskega doma na Holmes Ave, ki je preklical svoj piknik, ki bi se imel vršiti na isti dan in jih vabim na udeležitev zadružnega piknika.

Še enkrat prav prijazno vabimo vse cenjeno občinstvo, da se udeleži v nedljo našega piknika. Za malo odškodnino se boste najedli in napili in boste poleg tega deležni še mnogo daril vi in vaši otroci. Pokažite, da ste za napredek zadružništva.

Anton Bokal.

—o—

VRAČALI SMO SE IZPOD HLADNEGA ZELENJA

(Nadaljevanje z 2. strani)

strežba zahtevala. Jedila so bila sveža in okusna, pijača izborna in harmonija med trgovci v postrežbi prvovrstna. Naš narod je storil svoje in se je pokazal za naklonjenost trgovcev močno hvaležnega, če omenimo dejstvo, da je vse spil in pojedel, kar so na piknik pripeljali naši trgovci.

Nekateri trgovci, kateri so ljudem stregli, niso mogli priti niti do malega prigrizka. Veseli so bili, da so le svojim ljudem postregli. Proti koncu, kadar je že vsega zmanjkalo, so se nekateri lotili kozarcev in inventar trgovcev izkazuje, da jih je izginilo nad 500 komadov. So iste pojedli ali jih nesli domov za spomin, se ne da natančno ugotoviti. Vsak ima rad spomin in tudi mi Slovenci smo zelo podvrženi, da si kupujemo spomine eden drugemu, tako bodo morali tudi ti naši trgovci, ki so nas nasitili in napojili, po vrhu še plačati spomine za nami. Ni to posebno lepo, toda za tistega, ki ga je odnesel pa le koristno na škodo tistega, ki se je zanj žrtvoval. Smo pač različni ljudje.

Udeleženci so se imenitno zabavali in njih vedri in veseli obrazi so dovolj jasno govorili, da so močno zadovoljni. Petje, katero se je razlegalo od zgodnjega popoldneva tja do poznega večera, me je prepričal, da je pri Slovencu veselje doma. Opaziti ni bilo nikakega prepira, vse je bilo rajsko lepo razpoloženo. Vidi se, da naš narod zna biti inteligenten tudi če se nahaja v domači družbi. Vam pa, slovenski groceristi in mesarji v Collinwoodu, iskrena zahvala za prijazen in lep dan v priporočilu za drugo leto. Vam rojakom pa kličem: podpirajte naše trgovce!

Joško Penko,
zastopnik Ameriške Domovine.

—o—

Delnice na borzi se dvigajo

New York, 26. julija. Finančni in politični krogi so zelo vzradoščeni nad dejstvom, da so se cene raznim delnicam dvignile na newyorški borzi, kot se niso dvigale že od lanskega oktobra in sicer za 30 odstotkov od tega dneva. Vzrok temu nenadnemu dviganju je ta, ker so se začele dvigati cene raznim produktom, zlasti farmerskim in ker prihajajo od vseh krajev dežele poročila, da se je začelo v industriji nekoliko živahnejše gibanje. Političarji se pa vesele tega dviganja cen najbolj radi tega, ker bo to gotovo precej pomagalo Hooverju pri novemberskih volitvah.

Župan iz Loraina brani policijo

Lorain, O., 26. julija. Lorainski župan Joseph B. Conley je danes izjavil, da je natančno preiskal, če je policija v zvezi z gangeži in raketirji in če slednja dobiva kaj denarja za protekcijo, toda pronašel je, da policija absolutno ni v nobeni zvezi z gangeži in istih tudi ne protežira. Pronašel da pa je, da razni raketirji dobivajo denar od lastnikov raznih prostorov, kjer se toči pijača, pod pretvezo, da jim bo preskrbela protekcijo pred postavo.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Vesti iz domovine

—Kako se je ponesrečil splavar Franc Mlinar Pred kratkim je utonil blizu trnjanskega kopališča pri Zagrebu v Savi stari splavar Franc Mlinar iz Savinjske doline Vrtinci Save so truplo potegnili v globino tako, da ga niso mogli takoj najti; šele naslednji dan ga je našel neki seljak iz Jakuševca Pokojnika so prepeljali na pokopališče Mirogoj Kakor je dognala zagrebška policija, je bil Mlinar namenjen v Vinkovce, ustavil pa se je s splavom pri Zagrebu, ker je nameraval obiskati svojega tretjega sina Tončka, trgovca v Trnju. Utrujen od napornega dela, je na robu splava zaspal. Tako se je zgodilo, da ga je krmilo sosednega splava močno udarilo po glavi in da je mož zdrsnil v Savo. Oba njegova sinova, ki sta bila na splavu, sta skušala potegniti nesrečnega očeta iz Save, a brez uspeha, ker je truplo izginilo v valovih.

—Žalostne posledice brezvestnega hujskanja. V Ubu, večjem selu v tamnavskem srezu, se je pripetil žalosten dogodek, ki priča, kam vodijo brezvestne hujskarije raznih ljudi, ki se sami ne upajo izpostaviti se za svoje "ideale," marveč pošiljajo druge po kostanj v žerjavico. V Ubu se je vršil običajni mesečni sejem. Kakor navadno ob takih prilikah, se je zbralo na sejmu mnogo kmečkega ljudstva. Okrog 9. ure se je pojavil na sejmišču bivši narodni poslanec Vojisliv Lazić s skupino svojih privržencev ter skušal napraviti shod, ne da bi ga bil poprej prijavil oblastvu, kakor določajo zakonski predpisi. Ko so ga oblastveni organi opozorili na to in ga pozvali, naj se odstrani, se ni hotel pokoriti pozivu, marveč je pozval privržence, naj se oblastvenim organom upro. Na njegov poziv so začeli spremljevalci napadati navzočne orožnike in policijske uradnike s kamenjem in palicami ter so štiri orožnike in dva policijska uradnika ranili. En napadalec je začel streljati z revolverjem ter je nekega orožnika hudo ranil. Orožniki so nato po zakonitih predpisih uporabili orožje ter oddali salvo na napadalce. Dva, med njimi tudi tisti, ki je streljal na orožnike, sta bila ubita, več drugih pa ranjenih. Ostali so se nato razbežali. Provzročitelj vsega tega, Vojislav Lazić, je izkoristil nastalo zmedo ter pobegnil, vendar pa so ga že drugi dan ujeli blizu Obrenovca in zaprli. Lazić in vsi drugi krivci bodo najstrože kaznovani.

—Obup Slovenke v Dubrovniku. Danica Ponikvarjeva, ki je služila v mlekarni "Alpa" v Dubrovniku, je ob skalnati morski obali skočila v globok prepad, hoteč izvršiti samomor. Zaradi močnega zaleta pa ni padla na skalovje, marveč v morje, kjer je izginila v valovih, a zopet priplavala na površje. Ribiči so jo opazili in potegnili na obrežje. V bolnici, kamor so jo odpeljali, so zdravniki ugotovili, da si je sicer nalomila hrbtenico, da pa utegne ostati pri življenju.

—Strela zanetila župnijsko gospodarsko poslopje. V Šmartnem pri Litiji je na Petrovo treščilo v župnijsko gospodarsko poslopje, krito s slamo. Navzlic velikemu prizadevanju domačinov in gasilcev iz sosednjih krajev je obsežno poslopje pogorelo z vso krmo in orodjem vred. Škoda je prav znatna.

—Smrt uglednega moža. V Grčaricah pri Kočevju so pokopali veleuglednega industrijca g. Matijo Tschinkla. Rajnik je začel z malim, toda z izredno pridnostjo in podjetnostjo je postal prvi lesni in trgovski pijonir v spodnjem delu Ribniške doline, ki ji je vtisnil svoj gospodarski pečat. Njegovo nenavadno podjetnost in žilavost bo pogrešala vsa Ribniška in precejšen del Kočevske doline. Vzorno je vzgojil in preskrbel vso svojo številno rodbino. Zapušča vdovo iz nekdanje, po vsej Dolenjski znane goteniške slovenske rodbine Nosanov. Dosegel je lepo starost 71 let ter je bil prav do zadnjega dne, ko je mirno zaspal, delaven in skrben. Bil je kremenit značaj poštene stare šole, prijeten družabnik in za svojo osebo jako skromen. Kako je bil priljubljen in kako ga je ljudstvo spoštovalo, je pokazal najlepše pogreb. Na zadnji poti so ga spremljali številni prijatelji in spoštovalci iz Kočevja.

—Napad. Na Petrovo je bil poškodovan od fantov iz Bitnja delavec Janko Pišek, doma iz Šenčurja pri Kranju. Popoldne je šel obiskat svojega prijatelja v Srednje Bitnje. Zvečer sta krenila v sosedno gostilno, kjer je bila zbrana večja družba domačih fantov, ki so zahtevali, naj jim da Pišek za vino, ker ima tu dekle Ker jim Pišek ni hotel ničesar plačati, so ga, ko se je vračal okoli 23 ure proti domu, pričakali. Hudo poškodovanega so pustili na cesti in pobegnili.

—Oče in sin sošolca. Na beograjski univerzi je opravil izpit Atanasij Jaklovljević, šef oddelka policijske uprave, prej sreski načelnik v več krajih. Zanimivo je, da se je pripravljal kot zasebni učenec skupaj s svojim sinom za gimnazijske izpite. Za prve tri gimnazijske razrede sta oče in sin skupaj opravljala izpite. Oče je dovršil sedaj pravne nauke, sin pa vojno akademijo.

—Hercegovina izvaža kače. pravnik Doma narodnega zdravja v Mostarju je s tvrdko Bayer Lucius v Leverhuzenu, ki se bavi z izdelovanjem seruma proti piku strupenih kač, sklenil pogodbo za dobavo strupenih kač iz Hercegovine. Za vsako kačo plača tvrdka 25 Din. Dom narodnega zdravja je pričel akcijo v srezu Imotskem, kjer so siromašni ljudje že pričeli z lovom. Izumili so v to svrho pripravno orodje. V nekaj tednih so nalovili nad 500 strupenih kač, ki jih je v Hercegovini v izobilju.

—V Šmihelu pri Novem mestu je umrla splošno znana in priljubljena gospa Justina Pleško roj. Znanc, ter zapustila ljubečega soproga in štiri nepreskrbljene majhne otroke. Pokojnica je bila blagega srca in nad vse dobra mati svojim otrokom, možu pa zvesta družica.

—Ženski jeziki. Iz Mitrovice poročajo: V vasi Gibaračka planina sta se pošteno skregali ženi sosedov Stjepana Živanoviča in Franca Šmare. Francova žena je bila močnejša in je Stjepanovo ženo pošteno pretepla. Ko je Živanovič to zvedel, se je silno razjezil, pograbil sekiro ter odšel k Šmaru. Ta se je, videč sekiro, prestrašil. Z ženo sta se skrila na pod. S seboj sta vzela nabasano dvocevko. Živanovič pa je že zagledal lestvo, po kateri sta se rešila njegova nasprotnika in se je je brž poslužil. Ko je Šmar videl, da Živanovič pleza po lestvi, je ustrelil. Kroglja je Živanoviču odrgnila kožo na glavi, vendar je kljub temu nadaljeval pot po lestvi. Šmar je ustrelil drugič. Ta strel pa je Živanoviča na mestu ubil.

—Nesreča s patrono. Pred dnevi je prinesla 40 letnemu posestniku Karlu Zupanu v Sedlarjevem pri Šmarju hčerka zarjavelo patrono, ki jo je Zupan skušal prepiliti in odpreti. Patrona se je nenadno razletela in odtrgala Zupanu tri prste na levi roki, obenem mu pa prizadejala občutne poškodbe po obrazu. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

—V Ljubljani je umrl g. Anton Šivic, okrajni tajnik v pokoju. Dosegel je visoko starost 82 let. — V Zeljarski ulici je umrl g. Matevž Škerjanc, trgovec in posestnik.

EARL DERR BIGGERS:

KITAJČEVA PAPIGA

Najela sva si avto za Los Angeles. Bob je nagovoril svojega tovariša. "Ali nikdar ne izgubite poguma, Charlie?"

"Nikdar, dokler je le količkaj opravka. Imava še tisto gospodično Fitzgerald. Četudi je ptica-pevka, pa menda vendarle ni odletela!"

"Rajši vi govorite z njo. . ."

"Ne, sedaj ne pojdem z vami. Bi vas le oviral. To damo morate sami obiskati. Potrudite se in izvedite, kaj ve o Delaneyu."

Bob je torej ob vhodu na oder gledališča Mason stisnil vratarju v roke en dolar, zato pa je smel pogledati tablico z naslovi igralcev. Izvedel je, da stanuje Norma Fitzgerald v hotelu Wynnwood.

"Videti ste izkušen v takih raziskovanjih," se je nasmehnil Chan.

Bob se je zasmejal. "Smo pač možje, ki poznamo svet."

Kitajec si je poiskal klopico na Pershing Square, njegov spremljevalec pa je odhitel v hotel Wynnwood. Poslal je gor svojo posetnico ter je moral v skromnem salončku precej dolgo čakati, preden je prišla igralka. Bila je najmanj trideset let stara, najbrž celo več, toda njene oči so bile mlade in živahne.

"Gospod Eden?" je vprašala in koketno dvignila trepalnice. "Me zelo veseli, da vas vidim! Toda ne razumem, kaj bi vas utegnilo napotiti k meni."

"Najprvo bi vam rad povedal, da sem bil čisto zamaknjen v vaše petje v radiju. Vaš sopran je kar čaroben!"

Gospodična Norma je žarela. "Kaj takega rada slišim. Pa sem pri vsem tem že nekaj dni prehlajena ter nikakor ne morem popolnoma razviti svojega glasu."

"Meni je zadoščal. S takimi zmožnostmi bi morali že zdavnaj biti v veliki operi."

"To so mi že večkrat rekli in sem imela tudi priliko. Toda ljubše mi je intimnejše gledališče. že kakor nedoraslo dekletce sem nastopala v . . ."

"Če smem sklepati po vaši mladostni postavi, ni še tako dolgo od tistihmal? Pa naj vam razložim, zakaj sem vas obiskal! Sem star tovariš enega izmed vaših prijateljev, namreč Jerryja Delaneya. Saj ga poznate?"

"Seveda — že dolgo!" Nagubančila je čelo. "Ali ste kaj slišali o Jerryju?"

"Ne, ravno ne! In zato prihajam k vam. Silno mnogo mi je na tem, da bi zvedel za njegovo bivališče. Pa sem si mislil, da bi mi morda vi lahko pomogli?"

V hipu se je ohladila. "Star tovariš ste rekli?"

"Kako pa! Kajkrat sva bila skupaj pri Jacku McGuireju na štiri in štirideseti cesti."

"Res?" Pomisleki so jo minili. "Tedaj pa veste o Jerryju prav toliko ko jaz. Pred štirinajstimi dnevi mi je pisal iz Chicaga — precej skrivnostno pismo. Upal je, da me bo v kratkem tukaj obiskal."

"Kaj je nameraval, vam ni sporočil?"

"Kaj pa naj bi nameraval?"

"No, če vam ni znano: Jerry se je pripravljal na lep dobiček."

"To je zanj zelo razveseljivo! Dobri dečko od tistihmal pri McGuireju ni imel več bogve kake sreče."

"Res je Sploh pa, ali vam je Jerry .kaj pripovedoval o gospodih, ki so obiskovali ono igralnico? O bogatih dedcih? Saj sva tamkaj večkrat imela izdaten ribji lov."

"O tem mi ni nikdar govoril. Čemu neki?"

"Mislim le, ali vam je kdaj omenil ime P. J. Madden?"

"Ena največjih denarnih mošenj v deželi. Če berete časopise . . ."

"Le redko kdaj. Moj poklic mi jemlje ves čas. Niti ne slutite ne, kako dolgo se moram vaditi. . ."

"To si lahko mislim! Toda sedaj gre za Jerryja. V skrbeh sem zanj."

"V skrbeh? Zakaj?"

"No, njegovi posli vendarle niso brez nevarnosti."

"O tem mi ni nič znanega."

"No, pustiva to. Resnica je, da je Jerry Delaney ono sredo zjutraj prispel v Barstow ter je kmalu nato izginil brez duha in sluha."

V očeh žene se je pokazalo vznemirjenje ".Menda vendar ne mislite, da se mu — da se mu je kaj zgodilo?"

"Vsekakor se tega zelo bojim. Saj veste, kakšen je bil Jerry. Brezobziren."

Norma Fitzgerald je za hip pomolčala. "Da, da," je prikimala, "divja nrav. Ti rdečelasi Irci. . ."

"Res je!"

Zelene pevkine oči so se zožile. "Saj ste poznali Jerryja, kajne?"

"Kajpada!"

Vstala je. "Od kdaj pa ima rdeče lase?" Njen ljubeznivi nasmešek je izginil. "Niti besedice več vam ne zinem o njem! Spregledala sem vas. Vi pa iščite Jerrya brez moje pomoči. Res ne vem, kje biva. Sedaj pa z Bogom!"

V zadregi je stal pred njo. "Toda vaše petje mi je napravilo res veselje!"

"Saj lahko večkrat poslušate — radio je za vse!"

Bob se je vrnil na Pershing Square. "Niste imeli dosti sreče?" je menil detektiv.

Mladi mož mu je povedal, kaj se je zgodilo. "Do ušes sem se blamiral," je skrušeno končal.

"Nikar se ne zmenite za to! ženska je bila pretkana."

"To naj mi bo v nauk! Toda poslej morate vi delati!"

Povečerjala sta v hotelu ter se ob pol šestih z vlakom odpeljala v Barstow. Ko se je začelo mračiti, je menil Bob: "Sedaj mineva dan, ki sva se od njega toliko nadejala. In kaj sva dosegla? Tako ne pojde več. Obvestiti morava policijo. . ."

"Oprostite, če vas prekinjam! Toda pomislite, prosim, da se vsi najini dokazi prelivajo kakor cvetlice, ki se zrcalijo v ribniku. Madden je vsemogočen gospod — njegova beseda je kakor postava."

Vlak je obstal na postaji. "Kaj naj poveva policiji? O mrtvi papigi, o čenčah stare puščavske podgane, ki je pod slepa in morda zmešana — o potni torbi, polni stare obleke? Ali res moreva mogočnega človeka obdolžiti umora s takimi abotnimi indiciji? Kje je mrlič? Vsak policijski uradnik se nama bo smejal!"

Kitajec je nenadno prenehal in Bob se je ozrl za njegovim pogledom: Na hodniku je stal inspektor Bliss, član komisije za umore, ter buljil vanju. Bob se je ustrašil. Male oči policijskega častnika so skrbno premotrile vsako posameznost Chanove postave ter se nato uprle v mladeniča. Nato se je sunkovito obrnil, ne da bi bil pokazal, ali ju je spoznal, mogočno odkoracal po hodniku ter se usedel v zadnji oddelek.

"Ne vznemirjajte se več!" je mrko dejal Charlie. "Ni nama treba hoditi po policijo — sama bo prišla k nama! Najin čas na Maddenovi farmi nama je le kratko odmerjen. Starega Ah Kima pa bodo sedaj vendarle prijeli, češ, da je umoril Louieja Wonga."

19.

Ob pol enajstih sta se pripeljala v Barstow. In Bob je sklenil prenočiti v kolodvorskem hotelu. Po kratkem razgovoru z uradnikom pri linici se mu je Chan zopet pridružil. "Vzamem si sobo zraven vaše. Prvi vlak v Eldorado odpelje ob petih zjutraj. S tem pojdem jaz. Bolje pa je, če vi počakate drugega vlaka, ob enajstih in deset minut. Ne bi bilo dobro, ko bi se vrnila na farmo kakor sijamska dvojčka. že tako bo Bliss prezgodaj raztrobil najino razmerje."

"Storite, kar mislite, da bo prav, Charlie! Če ste dovolj močnega značaja, da boste mogli dosti zgodaj vstati za prvi vlak, vam želim srečo!"

Kriminalist je prinesel svojo torbo iz prtljažnice in stopila sta po stopnicah navzgor. V svoji sobi je Bob še nekaj časa sedel globoko zamišljen in opiraje si z roko glavo. Vrata v sosednjo sobo so se odprla in na vratih j estal Charlie Chan z blestečim nizom med prsti.

"Le v pomirjenje!" se je režal. "Premoženje Phillimorov je še na varnem!" Položil je nakit na mizo, da ga je obsevala svetla luč svetiljke. Čudovito slast so izžarevali biseri.

"Vsak kos posebej krasota!" je občudoval Bob. "Toda sedaj, prijatelj Charlie, moram z vami odkrito govoriti! Ali sploh kaj slutite, kaj se godi na Maddenovi farmi?"

"Še pred kratkim sem mislil. Pa sem se motil."

"Vem, kako težko je tako priznanje detektivu. Tedaj poslušajte: Jutri popoldne se zopet vrnem na farmo. Madden misli, da sem govoril z Draycottom — zopet bom moral lagati in norce briti. Hočem, da je tega konec. Najina ura je odbila: biserov se morava iznebiti."

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Gasolinska postaja
popolno opremljena, se proda ali da v najem pravemu človeku, ki lahko položi varščino za najemnino. Obiščite me na prostoru, 517 E. 152nd St. (177)

Farma naprodaj
130 akrov, živina in orodje, 30 milj iz Clevelanda. Se zamenja tudi za hišo v mestu. Vprašajte na 19404 Mohican Ave. Telefon KEnmore 4597-J. (177)

Naprodaj
je grocerija in mesnica ali se pa zamenja za hišo. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Več stanovanj
se da v najem, stanovanja so od treh do šest sob. Cene zmerne. Vprašajte na 1017 E. 62nd St. (July 23.27.30.)

Išče se ženska
za hišna opravila. Naslov se poizve v upravništvu tega lista. (175)

Dvoje stanovanj
se odda v najem: 5 sob, zgorej, na 1114 E. 63rd St. za $20 in na 899 Roill Rd., Collinwood 5 sob zgorej za $28, vse udobnosti in tudi garaža. (176)

HYVIS MOTOR OIL
PERRY'S SERVICE STATION
6619 St. Clair Ave.

Aug. Kollander Co.
(poprej Mihelich Co.)
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekmorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;
IZDELUJE vsakovrstne notarske listine, kakor: izjave, kupne pogodbe, pooblastila in testamente.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA, POSLUŽITE SE TEGA SLOVENSKEGA PODJETJA

LED IN PREMOG
TOČNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKI RAZVAŽALEC LEDU IN PREMOGA
1194 E. 167th St.
Pokličite: KEnmore 4381

Zelena žaba

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

Nestrpno se je zganila. "Ničesar nisem storila — a ko bi vi vedeli, kaj sem . . .

Pustiva to. Ozdravite — in vrnite se k vaši dragoceni Violet. Le v vaše dobro vam svetujem, pozabite na vse. Jaz se ne bom mogla vedno vmešavati, veste."

Užaljen je bil — in besede zahvale so zamrle na njegovem jeziku. Zaprl je oči in zaspal.

Nekaj dni kasneje najbrž — časa ni še mogel zapopasti — se je zbudil. Temno je postajalo. Sobo je medlo razsvetljevala skrita električna žarnica. Skozi odprto okno je prihajal šum z ulice. Mislil je, da je sam — tako tiho je bilo v sobi. Nato se je ozrl in jo ugledal ob oknu. Strmela je ven, a nje ramena so se stresala. Jokala je. Čudno, najprvo je pomislil, da je ni videl še nikdar jokati.

Nato pa ga je navdalo sočutje do nje. Ubogo dekle! Sam Bog je vedel, kake tajne čuva v svojem srcu, kako jo te mučijo, plašijo. In ona mu je rešila življenje — pa naj navaja za to že katerekoli vzroke. Le eno besedico bi bila imela spregovoriti in oni, ki so stregli po njegovem življenju, bi storili, kar bi hoteli.

Nežno jo je poklical: "Nick!"

Osupnila je, se naglo okrenila ter ni skušala prikriti solz, ki so tekle preko njenih lic. "Nu?" je vprašala.

"Pridi semkaj — govoriti hočem s teboj. Ne bojte se! Dovolj sem močan in kmalu bom lahko vstal — prav kmalu."

Počasi je šla preko sobe, kakor bi slutila, da bo sedaj prišla kriza. Sedla je na posteljo. Še nikdar je ni videl take, tako voljne. Vprašala je: "In boste veseli, da boste lahko odšli?"

Graham je čutil ta trenutek, da ga nekaj vleče k tej ženski. "Seveda, da bom vesel ko bom zopet na nogah — a nikdar ne bom pozabil vaše dobrote. "Prijel jo je za roko ter ji jo poljubil. Ni skušala mu je odtegniti, pritisnila jo je k njegovim ustnam in jo nato počasi umaknila.

Mehko je spregovorila: "Meni bo žal. Nikdar nisem imela otroka — streči vam, pa se mi je zdelo, kakor, da strežem otroku — tako brezmočni ste bili. In sedela sem in vas opazovala, dokler nisem čutila, da ste moj. Fu! Zopet postajam sentimentalna, menda!" Nekako patetično je še pristavila: "Jaz sem slaba — strašno slaba ženska. Sedaj že lahko izveste."

"Nikdar ne bom mislil o vas ničesar slabega!" je odvrnil on z zanosom.

Zasmejala se je — zasmejala cinično, po stari navadi: "Povedala vam bom sedaj, ko so se vam zopet vrnile moči. Nikdar več se ne bova srečala — potem ko boste odšli od tu. "Graham je hotel ugovarjati. Ona pa je nadaljevala: "Prosim vas, ne govorite. Enostavno: nikdar več se ne smeva videti. In pri tem ostane! Povedala vam bom nekaj — nekaj grdega.

A kaj, saj tudi jaz nisem tako čista. Poslušajte me. Dejala sem vam, da sem slaba ženska — in res sem. Ne poznam nobenih principov, ki jih poznajo drugi ljudje in vsled katerih uživajo življenje. Še več . . . Zaverovala sem se v vas — sam Bog ve, zakaj. Zdelo se mi je, da ste baš tak, kakršnega sem si želela vse življenje: velik, močan, lep, a pri vsem tem pameten, dobre glave in nevezan."

"Nevezan?"

"Da, prost. Ne verujem v podiranje domov, kakor že temu pravijo, in tudi ne bi hotela nikdar, da bi mi mogla kaka nezrela deklina predbacivati, da sem ji zapeljala izvoljenca. Zahotelo se mi je vas in vi niste imeli nikogar — vsaj mislila sem tako. Hotela sem vas — to je vse. Pri tem ostaniva. Sedaj je minilo. Hotela sem, da storim Pat-a ljubosumnega — tako mi je udan, da me niti poljubiti noče — ampak me vedno nagovarja, naj pobegnem z njim. Računala sem že, kako se bom pri tem zabavala. Zato sem vas tudi povabila v Roverfield Hall. In kaj je potem nastalo!"

"A sedaj?"

"Še vedno vas ljubim, dečko. Vendar pa nisem docela hudobna. Pojdite k Violeti — predobra je za vas — vam pa je ona vse — le norec ne bi tega zapazil. Ravnali pa ste z njo kaj grdo."

"Vendar — dejali ste —"

Odvrnila je nestrpno: "O, nikar ne polagajte važnosti na ono, kar sem govorila. Bila je pač samo ljubosumnost."

"Tedaj menite, da gospod Barran —"

"Violet je dekle, kateri je njena čast sveta stvar. Ne bi ni Barranu, ni komu drugemu —"

"Kak norec sem bil!"

"Prav pravite — proklet norec!"

"Mislil sem —"

"Vem, kaj ste mislili. Hotela sem, da bi tako mislili. Sedaj pa veste. Dekletu boste raztrgali srce, ako se kaj takega ponovi. Smrtno vas ljubi. In tako — storila sem za vas, kar sem mogla." Iz njenih besed je odmevala bridkost.

"Vendar ne razumem še — kaj pa vaš soprog?"

"Moj soprog? Jaz sploh nisem poročena!"

"Gospod Barran?"

"Ni moj soprog. Sedaj veste vse. Nisem vam nameravala povedati tega. Sedaj lahko pojdete in poveste vašim prijateljem v Scotland Yardu."

"Nikar, Nick! Vi veste: naj se zgodi karkoli, nikdar ne bom storil ničesar, kar bi utegnilo vam škoditi. O tem ste lahko prepričani."

"Nikdar nisem dvomila o vas, pripovedujem vam le in mislim, da sem nekoliko kriva —"

"Razumem, kaj nameravate," je dejal Graham. "Hočete pač opustiti — kako naj rečem — svojo ljubezen v prid — Violete. To je pošten čin — a pri tem hočete samo sebe naslikati v kar najtemnejših barvah."

"O, molči, dragec! Poslušajte in potem boste pač dobili drugo sliko o meni. Jaz sem Irka — s Patom se poznava že od otroških let. Vzrastla sem na Irskem, a Pat mi je bil drug, čeravno je nekaj let starejši od mene. Svojih ljudi se le malo spominjam. Ali ste kedaj videli igro "Prunella"?"

"Da, pred leti," je odvrnil presenečen.

"Nu tedaj boste razumeli: tako sem morala tudi jaz živeti. Samo mesto treh tet, sem jaz imela samoljubnega strica, od jutra do večera špikajočo teto in sestričino, ki je dobivala v šoli vedno le prve rede, in, ki so jo povsod razstavljali. Oh, to je bil pravi pekel! Seveda, za spremembo sem pričela — bila sem stara petnajst let — ljubezensko razmerje s Patom. Bila je to prva ljubezen mojega srca, a ni trajala dolgo, ker so kaj kmalu izvedeli zanjo. In nikdar ne bom pozabila sodišča, ki se je zbralo vsled tega mojega zločina. Stric Jurij je stal pri peči — z razkoračenimi nogami in roke prekrižane na prsih. Teta pa je sedela v naslanjaču, ravno, kakor bi bila privezana na desko. In sestričina Margareta je bila seveda tudi navzočna. Poslali so pome — revico, ki sem bila komaj v šestnajstem letu. Prečitali so vsa pisma, ki sem jih zaupala v roke nezvesti služkinji. In izlili so nadme vse pridevnike menda, kar so jih našli v kakem slovarju: Propalica, strašno, nehvaležnica, nečimurnica, n e č i s t n i c a — — dejali so mi, da bi se celo moj oče obrnil v grobu, ko bi izvedel. To mi je še nekako ugajalo in pripomnila sem, da bi bilo dobro zanj, saj bi bil s tem deležen vsaj nekoliko udobnosti, ki je v življenju ni nikdar imel. Nikakor pa niso te moje besede zboljšale mojega položaja. Enoglasen zaključek sodnega dvora je bil, da sem kriva na celi črti. Razsodba pa je sestojala iz treh delov:

Bog me bo kaznoval za mojo pregrešnost — to je bilo pribito gotovo.

Stric bo spregovoril resno besedo s Patovim očetom. (Pat je moral nato takoj v vojaško šolo.)

Medtem pa bodo proučili, kaj imajo storiti z menoj — za tedaj pa: v posteljo ob kruhu in vodi.

Zadeva je bila rešena kaj povoljno. Šla sem v sobo, da počakam konca, ki je imel priti. Na mizi so mi ostavili nekaj knjig, zelo pobožnih knjig, v katerih je bilo natančno povedano, kakšen konec čaka takih ljudi, kakršna sem jaz. Dober začetek, kaj?"

Kljub resnosti njenega pripovedovanja, se je moral Graham zasmejati. "Ubožica! Kako življenje ste imeli!"

"O, motite se. Počakala sem, da je vsa hiša spala spanje pravičnega. Ta izraz sem čitala v eni onih knjig. Nato sem se splazila pri oknu ven. Najprvo sem mislila, da pojdem k Patu ter ga pregovorim, naj pobegne z menoj. Vendar pa ne bi bila lahko ta trenutek prišla do njega. Šla sem okšoli hiše in ugotovila, da je okno shrambe odprto. Kaj razburljivo je bilo vtihotapiti se v hišo. Stric je izvrstno drnjuhal, še sedaj se spominjam. Usta je imel odprta — menda spe vsi dobri ljudje z odprtimi ustmi."

"Šli ste v njegovo sobo?"

"Seveda — rabila sem denarja. Nu, našla sem ga — dovolj ga je bilo zame. Nato sem mu ostavila pobotnico ter obljubila, da mu bom vrnila — in to sem kasneje tudi storila. Nato sem šla." Obmolknila je. Šele po dolgem premoru je nadaljevala: "Ne vem,ali naj vam povem še dalje ali ne. Šla sem v Dublin in se pridružila nekemu potujočemu gledališču, katerega ravnatelj je bil najumazanejši človek na svetu, kar sem jih kedaj videla."

"In bili ste stari samo šestnajst let?"

"Da — in lepa — lepša kakor sem sedaj, Jackie. Prišla sem v London. Nato z neko plesalsko skupino v Pariz. Življenje je bilo strašno. Od polnoči do šeste zjutraj smo morale plesati v nekem kabaretu na Montmartru. Plesati smo morale — in dopadati gostom. Vračala sem se v svojo sobo docela zbita in sem spala veči del vsakega dne. Edino dobro stran je imelo to življenje — tako smo se utrudile, da nismo bile sposobne za nobeno drugo stvar. In tamkaj sem se sešla z vami."

"Z mano?!" Graham je začudenja sedel.

"Lezite zopet, prosim," je dejala in ga nežno porinila na vzglavje. "Ne morete se spomniti. Bili ste v Parizu, igrali ste z nogometno četo proti francoski — prišli v kabaret "Rat Mort." Smešna stran vsega pa je bila, da ste skušali govoriti v svoji zlomljeni francoščini in ste se pri tem tako zaverovali, da se niste zanesli, da govorim jaz angleški. Povabili ste me na obed v Cafe de Paris."

"Moj Bog! Sedaj se spominjam. Čudno, ves čas sem se čudil, na koga me spominjate!

Niste pa prišli k obedu, vi mali vražič! Čakal sem celi dve uri!"

"Ne," je dejala tiho. "Nisem prišla, ker sem si mislila, da me smatrate za — tako.

In to me je žalilo. Vendar pa sem šla in prisostvovala tekmi v nedeljo."

"To je bilo baš po-tem, ko sem se sprl z Violeto in bil sem pripravljen storiti karkoli."

Vstala je, šla k oknu. Čakal je. Kmalu pa se je vrnila. "Prišla sem nato v Marseilles. Niso me več hoteli v kabaret — preveč so se gostje nad menoj pritoževali.

Ravnatelj mi je precej hripavo povedal, s čim škodujem njegovemu podjetju. V tako življenje, kakor ga je on zahteval, pa nisem hotela zabresti. In tako me je nagnal — ostala sem v Marseilles-u brez sredstev. Nisem se upala zateči k angleškim konzularnim oblastvom, a tudi ne k francoskim. Spominjam se, da sem presedela vso noč na nekej klopi v luki in premišljevala, dali se sploh splača še živeti. Vendar, bila sem mlada in zdi se mi, tudi odločna. Konečno se me je usmilil nek Čileanec, poln diamantov. Sprejela sem njegovo povabilo, naj grem z njim v Južno Afriko. Kaj mi je preostajalo? Bila je pač edina rešitev zame, brodolomko. Prepričana sem bila, da me resnično ljubi. Na parniku pa mi je zaupal, da me ne bo mogel poročiti — ker je oženjen. — Na ladji sem se dobro zabavala, prvič v svojem življenju se mi je godilo dobro. Seveda sva nastopala kot gospod in gospa Čileanka — imena vam ne bom povedala. Ples in izvrstna jedača, a vse naokolo zeleno morje. Ljubila sem godbo in vsi so bili tako dobrohotni. On je imel mnogo denarja, mi kupil dragocenih oblek. Moralo pa je nehati — ker je bilo prelepo."

"Kaj se je zgodilo?" je vprašal Graham.

"Prišli smo v "Zaliv dobrih nad" v megli. Kapitan nam je povedal, da si ne upa pristati. Šli smo k počitku. Okoli polnoči pa je nastal na ladji nekak nemir. Ladji se je približal čoln. Čula sem nekoga, ki je tekel po stopnicah, a nato potrkal na vrata najine kabine. Nek gospod — pozabila sem njegovo ime —, ki nama je bil med potovanjem drug, je poklical mojega Čileanca ven in mu nekaj povedal. Moj Bog, kaka zmešnjava! Iz Čileja je prispela v Cape Town njegova žena in prišla na krov. Dovolite mi, da potegnem zaveso čez ono, kar se je potem zgodilo.

Potem ko sta se na krovu stepla, sta odšla na kopno. Mislim, da je on v tem razburjenju pozabil pustiti kaj zame. Nato je prišel blagajnik s strežnico — in govorila sta onadva! In hujše nego stric in teta — ne da omenim Margarete.

Odgnali so me drugo jutro na kopno. Kapitan ni hotel imeti na svoji ladji nobenega škandala. Mojega možaka nisem videla nikdar več.

Imela sem nekaj draguljev in tudi nekaj denarja. Skušala sem si najti dela — a zaman. Nekega dne sem se znašla v neki hiši v Loop ulici."

(Dalje prihodnjič.)

Charlota in Baudouin, hčerka in sin belgijskega prestolonaslednika, se vozita v svojem avtomobilu po parku v Bruslju.

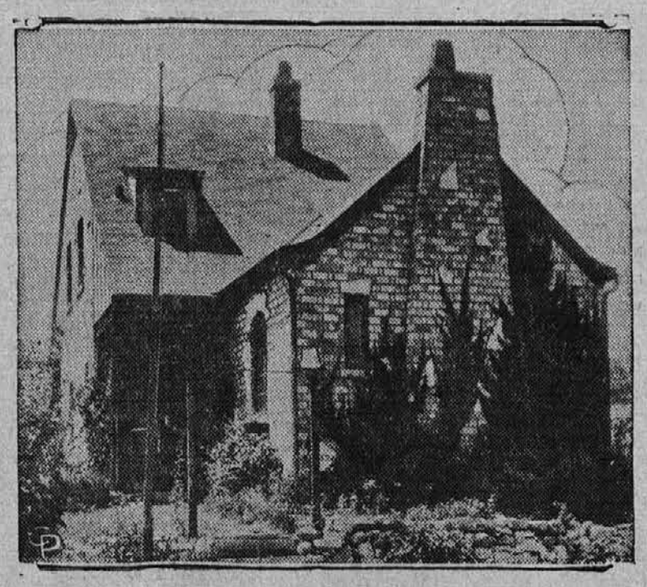

Hiša James D. O'Reilly v Chicagu, kateremu mesto dolguje na zaostali plači $850, a mu je kljub temu mesto hišo prodalo na javni dražbi, ker je dolgoval mestu $34 na zaostalih davkih.

Bliss St. Clair Dry Cleaning

23421 St. Clair Ave., Euclid, O.

se priporoča rojakom in rojakinjam. Obleke čistimo in likamo za 75 centov; obleke zmočimo in zlikamo za 45 centov; ženske obleke in suknje čistimo in zlikamo za $1; moške in ženske klobuke sčistimo za 50 centov. Popravljamo in prenovimo vsakovrstna ženska in moška oblačila.

FRANK PAJK

lastnik

Naznanilo in Zahvala

Žalostna in težka usoda nas je zadela in spremenila našo hišo v hišo žalosti in prizadela globoko rano v naša srca, ko je preminul in za vedno zaspal naš ljubljeni sin in brat

Frank Špeh

ki je postal žrtev nesrečne usode, ko se je ponesrečil in utonil pri kopanju v jezeru in je v najlepših letih izdihnil svojo blago dušo dne 28. junija 1932 v cvetoči mladosti 19 let. K večnemu počitku smo ga položili 2. julija 1932 na Calvary pokopališče.

Ob priliki njegove nepričakovane in hitre smrti, ki je globoko presenetila vse one, ki so pokojnega poznali, si štejemo v dolžnost, da se lepo zahvalimo vsem, ki so nam bili v pomoč in tolažbo v teh bridkih urah. Lepa hvala vsem, ki so prišli pokojnega pokropit, ko je ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki so čuli ob krsti in vsem, ki so ga spremili do groba.

Prisrčna hvala vsem darovalcem krasnih vencev, ki so mu tako lepo okrasili krsto v zadnji spomin in sicer: družina Frank Speh,, družina Kralik, družina Fr. Dragolič, družina Mary Mafko, Mrs. May C. Bates, družina Primož Šraj, družina Frank Kovačič, Mrs. Mary Znidaršič, Norwood Rd., družina Joe in Theresa Beseničar, Mrs. Bizjak, Norwood Rd., družina Joe Rucks, Zakrajšek Boys, Norwood Rd., Boy Friends, Narodni Trgovski Klub, Blue Valley Creamery, Lasch Bakery, Bachman Pretzel Co., Ward Baking Co.

Prav lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše za pokojnega in sicer: družina Frank Speh, družina Rose Urbančič, Mr. in Mrs. Marolt, družina Mary Košir, družina Frank Godič, Mr. Anton Hočevar, Carl Ave., družina Anton Vidmar, Mrs. Helen Mally, družina Frank Zupančič, družina Anton Zakrajšek, Mrs. Fr. Mačerol, družina Art Baeder, družina Laurich, družina Andrew Kuchar, družina Anton Bartol, družina Louis Srpan, družina Jake Madie, družina John Glavič Jr., družina Louis Radina, družina Andrew Šlogar, družina Stefančič, družina Joe Salomon, družina John Speh, E 61st St., Miss Anna Kastelic, Mrs. Modic, E. 64th St., Boy Friends, Mary Gestic, Helen Dezman, Mary Gainar, Molly Gainar, Bach Bros., Hildebrandt Co.

Iskrena hvala vsem onim, ki so dali avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Lepa hvala nosilcem krste, ki so ranjkega prenesli k večnemu počitku in sicer: Andrew Šlogar, Frank Zalar, Edward Skerbec, Anthony Vidmar, William Slogar, Rudy Zabukovec.

Iskrena hvala Rev. Matija Jagru za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče in za opravljene cerkvene obrede.

Ravno tako lepa hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Če se je pomotoma izpustilo katero ime, prosimo, da se nam oprosti in se ravno tako iskreno zahvaljujemo.

Ti pa, preljubljeni in nepozabljeni sin in brat, počivaj v miru in lahka naj Ti bo rojstna zemlja. Prezgodaj in brez vsakega slovesa si nas moral zapustiti in oditi v mirni grob prerano. Ostala nam je le edina tolažba, da se enkrat zopet snidemo nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

JOHN SPEH, oče;
JOHN, JOSEPH, WILLIAM, ANTHONY, bratje; SOPHIE omožena KRALIK, JENNIE, MARY, sestre.

Cleveland, Ohio, 26. julija, 1932.